

- Opinió

Ignasi Riera

I el pallaso, & de què fuig?

Després del referèndum i abans de la Setmana Santa, el II Festival Internacional de Pallassos. Ni més, ni menys

Si voleu castigar un enemic, encarregueu-li l'organització d'un II Festival Internacional de Pallassos en el marc d'una ciutat suburbial, perifèrica i no del tot reconciliada amb els que tracten de governar-la. I si teniu tírria a l'enemic, garantiu que no tindrà recursos econòmics prefixats... i que haurà de patir, fins hores després del començament del Festival, perquè les institucions beneficiàries encara no hauran lliurat les certificacions sobre les subvencions sollicitades.

Al marge d'això, si voleu deixar de pensar en l'OTAN i en la campanya més crispada de totes les campanyes que es fan i es desfan, aneu a buscar pallassos, reuniu-los en un hotel amb vista panoràmica i deixeu que les imatges i que els colors us subjuguin. La doble experiència —l'angúnia d'una recerca de diners en un desert sense pressupostos i alhora el xoc traumàtic d'uns pallassos de nou estil— ha estat present tothora en aquest Festival Internacional de Pallassos, indicador, si més no, de dues obvietats: convé multiplicar les capitalitats culturals i, simultàniament, hem de seguir la pista dels pallassos, si encara ens creiem això de «l'imperatiu de la creativitat». (Per cert: no hi eren els mandarins de la renovació teòrica de llenguatges, i sí que hi era un Joan Brossa, fidel a la proposta penjada als núvols de salvar el país dels carques definitivament ben assentats.)

Seria fals dir que la gent de Cornellà va connectar de seguida amb els pallassos: les perifèries suburbanes són jungles, també, de gent recelosa i incommunica- da. I, d'entrada —com l'OTAN per al PSOE— els pallassos provoquen reac-

cions de rebuig (si no són els «idiotitzats» *payasitos* de la tele). És ben veritat, també, que a mesura que el Festival avança, els cornellanencs se senten encuriosits per aquest desplegament informatiu que el Festival ha generat. (A l'hora de fer-ne el balanç, els organitzadors s'hauran de felicitar per l'enorme ressonància obtinguda a través dels mitjans de comunicació: televisions, ràdios, diaris, revistes de tot l'estat s'han abocat, informativament parlant, amb les imatges i amb les paraules d'un esdeveniment que inaugurava - la primavera d'un 86 tort d'origen).

El II Festival ha viscut, a més, els pallassos per nivells: hi eren presents tant els debats (quasi clandestins, per ara: quan espeteguin se sabrà que eren ardents i útils) entre els pallassos catalans —que només han actuat en una mena d'o/y-Festival permanent per als escolars de la ciutat, més en una sessió conjunta de dissabte— com les actuacions de metro, carrer i mercats d'alguns dels artistes més provocadors del panorama present: l'emblemàtic Leo Bassi podria representar-los a tots (si bé no va fer oblidar ni un Jango Edwards ni un Dimitri). Alhora, la Filmoteca de la Generalitat projectava un cicle sobre pallassos i cinema, mentre que la UIMP (Universidad Internacional Menéndez y Pelayo) organit-

• iiU: v.

£ J Í 1

zava debats a l'entorn del món del pallaso.

«Què ha aportat aquest II Festival? En primer lloc, ha permès de fer més rendibles els materials del primer. Ara a Cornellà hi ha un fons no gens negligible —vídeos d'actuacions, fotos, dossiers de premsa, propostes de treball escolar, etc.— sobre el món del pallaso. En segon lloc, la comprovació de les noves tendències del llenguatge dels pallassos: ara sabem l'afany investigador d'un Leo Bassi, *clown* de la sisena generació, que ha deixat els malabarismes estètics per endinsar-se en el llenguatge de la provocació suburbana. I coneixem el sentit de la proposta psicoanalítica del francès Jacques Templero, vell ceramista,

que juga amb uns ninotets de fang i els condemna a morir, o a patir, com el més groller dels déus.

I coneixem la perfecció formal de la parella Dr. Hot & Neon, formats en les arts del circ i exactes sempre. Al mateix temps, sabem que les relacions estables entre pallassos i música imposen una revaloració dels músics d'espectacle. Grups musicals com la Vella Dixieland Jazz Band, Hombre de Pekin o Peor Imposible han estat elements fonamentals d'animació d'aquest II Festival de Cornellà. (A l'hora d'enviar aquesta nota, encara no hem vist actuar ni el Col·lectiu de Pallassos Catalans, dirigits per Joan Armengol i pel director artístic del Festival, «Tortell Poltrona», ni Gran Pavese Varietà, grup engrescat i que s'ha convertit en una de les esperances més justificades del Festival cornellanenc).

Pel que fa al futur d'aquesta mostra tan original com innovadora —possible gràcies als suports econòmics de Generalitat, Diputació barcelonina, Ajuntament de Cornellà i Caixa de Catalunya—, els organitzadors proposen la creació d'un Patronat que faci possible la presència també del Ministeri de Cultura. Entre els objectius de la Fundació hi hauria el d'organitzar aquests festivals periòdics a Cornellà de Llobregat, però també el de replantejar si són o no necessàries les escoles de circ i de pallassos, l'organització més estable d'un grup de pallassos professionals o la viabilitat d'estructurar un museu que reculli els elements més importants i més objectuals del món del pallaso. No ha estat poc, per a després d'un referèndum i abans d'una més santa Setmana Santa. •